

Chalcis 1) propter aes ibi repertum; Asopis a rege Asopo, cujus filia Euboea fuit 2). Nomen Euboeae insula vel ab hac Euboea, vel ob pingua pascua accepisse videtur.

II. De magnitudine hujus insulae.

Euboea est maxima insula maris Aegaei et quinta maris interni 3). A Thessalia sinu Pagasaeo et Maliaco, a Locride, Boeotia et Attica Euripo dividitur, ea hujus freti parte, quae proprie Chalcidem a Boeotia sejungit 4). Antiquissimis temporibus Euboea continenti conjuncta 5), tum vero terrae motu, vel undarum violentia ab illa diremta esse dicitur 6). Euripus (*Εὐρίπος ὁ Χαλκίδος* vel *Χαλκιδινός*) uno eodemque die temporibus non constitutis fluxum et refluxum septies habet 7) quam rem veteres scriptores *παλιῆροισιν* dicunt 8) et varia ratione explicare conantur. Livius enim ventis eam effici putat, neque certam quandam legem sequi, sed temere fieri 9).

Fluxus et refluxus maris interni, qui hic minus quam in apertis maribus discerni possunt, et qui uno eodemque die bis constitutis temporibus intra spatium sex horarum reciprocant, mihi ad rem explicandam nequaquam sufficiunt. Propterea major fides habenda esse mihi videtur Plinio, Straboni et Pomponio Melae quam Livio, etsi cum Strabone dicere cogor: *τὴν δ' αἰτίαν ἐν ἄλλοις σκεπτέον*. —

Dodwellius, ob nimium solis ardorem consilium insulae accuratius investigandae abjicere coactus narrat: se ipsum vidisse aquam hora septima vespertina septentrionem versus

- 1) Antea vocitata est Chalcodontis. Plin. 4, 12. Ut Callidemus tradit Chalcis, aere ibi primum reperto. Plin. 1. c.
- 2) Ut poetae vulgo Asopis. Plin. 1. c.
- 3) *Μεγίστη Σάρδω· δευτέρα Σικελία· τρίτη Κρήτη· τετάρτη Κύπρος· πέμπτη Εὐβοία*. Periplus Scylacis p. m. 56. et Agathem. compend. geogr. 1. 2. c. 8.
- 4) *Τοῦ Εὐρίπου τὴν Εὐβοίαν ἀπὸ τῆς Βοιωτῶν διεύροτος κ. τ. λ.* Pausan. 9, 19.
- 5) Euboea et ipsa avulsa Boeotiae tam modico interfluente Euripo, ut ponte jungatur. Plin. 1. c.
- 6) Natura avellit Siciliam Italiae, Euboeam Boeotiae. Plin. 1. c.
- 7) In Euboea Euripus septies reciprocatur. Plin. 2, 97.
- 8) *Περὶ δὲ τῆς παλιῆροῦ τοῦ Εὐρίπου τοσοῦτον μόνον εἰπεῖν ἱκανόν, ὅτι ἐπτάκις μεταβάλλειν φασὶ καὶ ἡμέραν ἑκάστην καὶ νύκτα*. Strabo 9. p. 401.
- 9) Venti ab utriusque terrae praealtis montibus subiti ac procellosi se dejiciunt et fretum ipsum Euripi non septies die, sicut fama fert, temporibus stas reciprocatur, sed temere in modum venti nunc huc, nunc illuc verso mari, velut monte praecipiti devolutus torrens rapitur 1. 28. c. 6.

cursum direxisse 1). Inter Chalcidem et Aulidem Euripus tam angustus erat, ut insula continenti ponte (*γεφύρα διπλεθρος* Strabo 9, p. 401. (i. e. ducentorum pedum graecorum) jungeretur 2) tempore belli Peloponnesii, quo incolae insulae et praecipue Chalcidenses ab Atheniensibus deficiebant; eumque pontem, quo tempore Aemilius Paullus Perseum devicerit, exstitisse, testis est Livius 3). Quod vero Dodwellius ex hoc loco elicere voluit, pontem illum uno demum saeculo ante Aemilium Paullum exstructum esse, id meris conjecturis adnumerari debet. Ceterum in utraque pontis parte turrim, quae insulae erat munimento, incolae exstruxerant.

Maximam latitudinem insulae (de longitudine jam supra diximus,) Plinius quadraginta millia passuum (i. e. octo milliaria geogr.) esse vult 4); Scylax in Periplo nihil de latitudine constituit 5). Strabo autem dicit, maximam latitudinem esse fere centum quinquaginta stadia 6), et cum stadium centum viginti quinque romanos efficit passus (Plin. 2, 23.), Strabo vix dimidiam partem (i. e. quatuor mill. germ.) constituit. Areae vero magnitudo est sexaginta milliaria quadrata.

Prope fretum i. e. in parte occidentali terrae motus percubuerunt 7) et viscera insulae occultos ignes alebant, quod calidis insulae fontibus probatur.

III. De montibus insulae.

Montes continui, qui jure montium Thessalicorum pars quaedam habentur, a septentrione ad meridiem tendunt, et insulam in duas partes inaequales dividunt. Ora occidentalis est leniter acclivis, orientalis praecipue; propterea etiam hac insulae parte urbes exstitisse

1) Ceterum locus ex Claudiano in Rufinum 1, 90.

Est mihi prodigium —

— Euripi refluis incertius undis Rufinus, — —

Plinio caeterisque non repugnat.

2) Ἡ δὲ Εὐβοία γεφύρα πρὸς τὴν Βοιωτίαν ἔζενται. Agathem l. 1. c. 5.

3) Aemilius Paullus Chalcidem ad spectaculum Euripi Euboeaeque ante insulae ponte continenti junctae descendit. Liv. 45, 27.

4) Nusquam latitudinem ultra XL millia passuum extendit, nusquam intra duo millia contrahit. Plin. 4, 21.

5) Τὸ δὲ πλάτος στενὴ ἐστὶν ἡ Εὐβοία. p. m. 23.

6) Τὸ δὲ πλάτος ἀνώμαλον, κατὰ δὲ τὸ πλεον ὄσον πενήκοντα καὶ ἑκατὸν σταδίων. l. 10. p. 5.

7) Ἔστι δὲ καὶ ἅπαντα μὲν ἡ Εὐβοία εὐσειστος, μάλιστα δ' ἡ περὶ τὸν πορθμόν. Strabo 10. p. 26.

Περὶ τούτους τοὺς χρόνους (sexto anno bel. Pelop. i. e. a. 426) τῶν σεισμῶν κατεχόντων τῆς Εὐβοίας, ἡ θάλασσα κ. τ. λ. Thucyd. hist. 3, 89.